

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VY FRÅN MUNKFORS. — FOTO. V. JOHANSSON, RANSÅTER.

13:DE ÅRG.

DEN 1 SEPTEMBER 1912.

N:O 49.

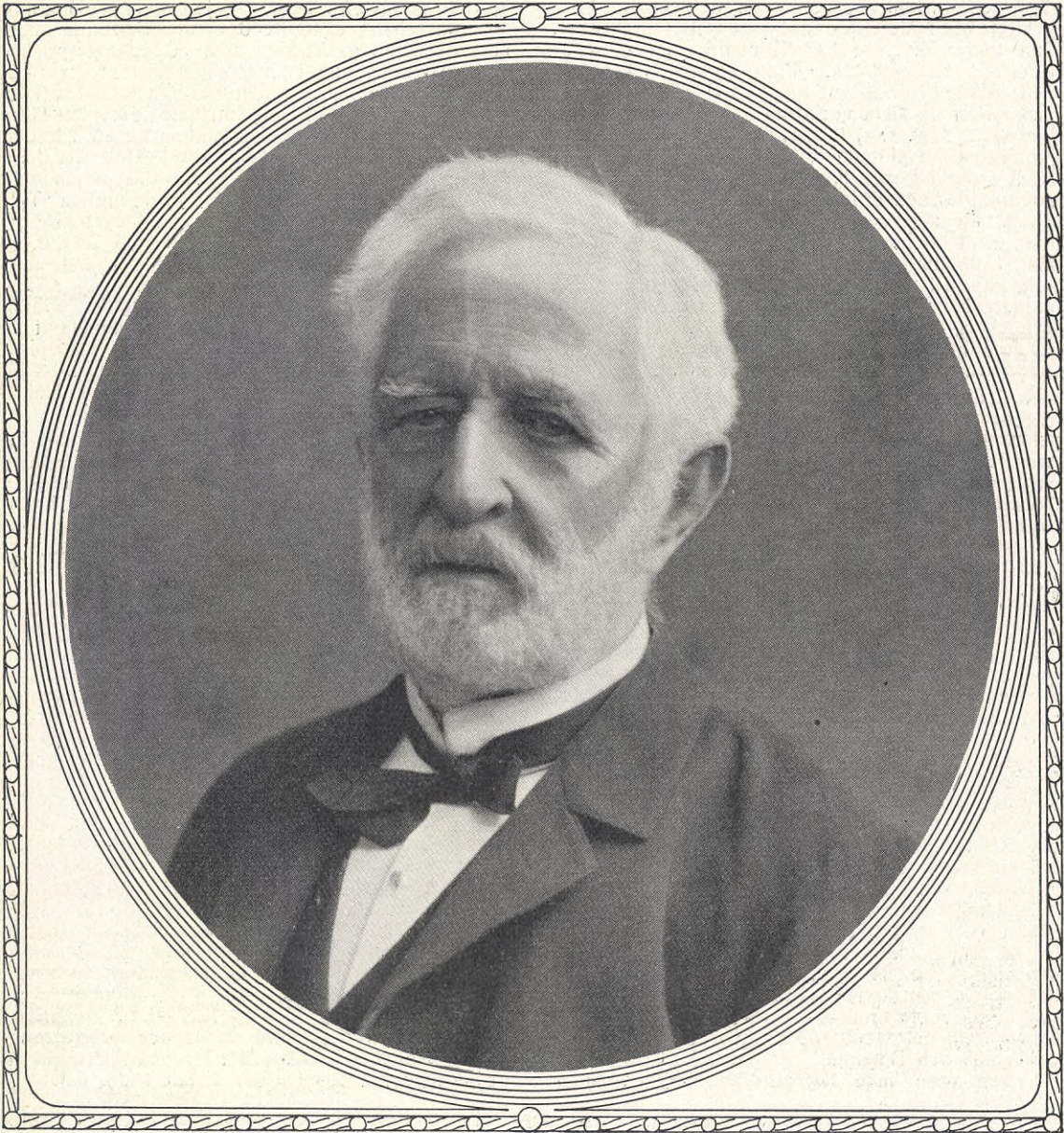

Foto. Dahlgren, Upsala

Klische: Bengt Silfverstam.

Gustaf Herman

GUSTAF NERMAN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 6 juli ingick förre majoren i K. Väg- och Vattenbyggnadskåren Gustaf Nerman i Uppsala i sitt åttiosjätte år. Det är ett tyvärr ofta missbrukadt talesätt att tillägga äldre gosselyne och ynglingaspänstighet. Men på Gustaf Nerman har det i rikaste mått tillämpning.

Gustaf Magnus Nerman är född i Stockholm den 6 juli 1827, son till den högt ansedde läkaren, ett par år senare lifmedicus Vilhelm Samuel Nerman och hans maka Emma Elisa Melin, tillhörande den bekanta göteborgssläkten med detta namn. Sin skolundervisning erhöll han hufvudsakligen i Klara skola i Stockholm, hvarefter han kom till Uppsala, där han 1846 aflade studentexamen. Följande år vann han inträde vid högre artilleriläroverket å Marieberg, den läroanstalt, vid hvilken just vid denna tid undervisning begynte meddelas äfven för utbildande af väg- och vattenbyggnadselever, och började efter lyckligt bestånden afgångsexamen 1851 praktisera, först under öfverste Nils Ericsson vid dockbyggnaden på Beckholmen. Från denna tid kan han med stolthet förete ett intyg af Nils Ericsson, att "han under de sista veckorna haft hvad man kallar eget skift, d. v. s. själf ansvarat för både bak- och frammurens uppförande", hvarpå det heter: "Särskildt anser jag mig böra tillägga, att Nerman, med anledning af den drift och ordning, han visat i sitt arbete, för större delen af arbetstiden åtnjutit af öfning, samt att han, utom murningen, visat håg och lämnat uppmärksamhet till alla vid byggnaden i öfrigt förefallande arbeten". Härmed började den närmare bekantskap med öfverste Ericsson, hvilken fortgick så länge han lefde och bl. a. ledde till, att denne anlidade Nerman för hvarjehanda skriftställarskap, hvarför han själf saknade fallenhet.

År 1852 blef Nerman löjtnant vid väg- och vattenbyggnadskåren, vid hvilken han sedermera vann befördran 1858 till adjutant och 1859 till kapten. Åren 1870-75 tjänstgjorde han som byråchef, hvarpå han sistnämnda år utnämndes till major och chef för mellersta väg- och vattenbyggnadsdistriktet, från hvilka befattningar han 1893 tog afsked.

Oerhördt många äro de arbeten, med hvilka Nerman i sin egenskap af väg- och vattenbyggare tagit befattning.

Hans första arbete var ombyggnaden af Tranebergs flottbro, hvarpå följde upprensningen af farleden genom Dragsund 1853. Följande år blef han byggnadschef för en af vårt lands första järnvägar, den mellan Norrköping och Fiskeby, det därpå följande fick han om hand färdigbyggandet af Norbergs järnväg samt företog 1857 en längre utländsk resa försedd med Nils Ericssons uppdrag "att såväl i Frankrike som Tyskland göra sig underrättad om åtskilliga till järnvägsbyggnaders utförande i Sverige hörande ämnen, bl. a. hur sleepers på ändamålsenligt sätt bevaras mot förruttnelse samt huru vanlig brännrot må kunna användas till lokomotivernas drifvande, ensamt eller i blandning med stenkol". Fullständiga berättelser afgåfvos vid hemkomsten om ej blott torfs användande till bränsle i lokomotiv, på sätt skedde i Bayern, utan äfven om syllars behandling medelst kopparvitriol genom hydrostatiskt tryck, fast dessa berättelser sedan föllo i glömska. Sedermera arbetade Nerman vid Västra stambanan, där han 1860-62 byggde sträckan mellan Gatugårda och Bodarna.

Under tiden hade Nerman med för honom ut-

märkande lätthet att föra pännan och intresse för allmänna angelägenheter äfven påbörjat sitt under tidernas lopp ganska omfattande skriftställeskap. Sålunda öfversatte han redan 1852 Mahan-Schuberts "Lehrbuch der Wissenschaft Kunst des Civil-Ingenieurs, besonders des Strassen- und Brückenbaus." Följande år utgaf han en "Handbok i förordning." 1857 gjorde han sitt första inlägg i den offentliga diskussionen med en liten skrift "Om järnvägar i allmänhet och särskildt om det järnvägssystem, som i tekniskt hänseende torde vara fördelaktigast för Sverige." I denna förordade han bredspåriga järnvägar med jämförelsevis lätta skenor, hvilkas vikt sedan kunde ökas, i den mån ökad hastighet och växande rörelser toge tyngre lokomotiv och således äfven en starkare öfverbyggnad i anspråk, en tydlig alltigenom sund tankegång. Samma år utgaf han äfven ett arbete "Om järnvägars anläggning och underhåll" samt 1860 den af Södermanlands läns hushållningssällskap med 50 dukater prisbelönta "Handledning i afvägningskonsten", hvarigenom den förut rådande oefterrättligheten vid afvägningsprotokollens förande undanröjdes: man lärde sig af den att hänföra afvägningen till ett i jorden antaget fixt jämförelseplan. Slutligen må i detta sammanhang nämnas, att Nerman tillsammans med major A. V. Edelsvärd år 1859 började utgifva "Tidskrift för byggnadskonst och ingenjörsvetenskap", hvilken tidskrift fortsatte att utkomma ända t. o. m. 1870, under hela denna tid vårt lands ledande tekniska organ. Bl. a. införde han i denna en af honom verkställd öfversättning af de grunder, som af tyska järnvägsförvaltningar och igenörer blifvit på ett möte i Triest 1858 fastställda för de tyska järnvägarne, en öfversättning, som vid dåtida brist på teknisk bildning och tekniska handböcker blef af betydelse för järnvägsbyggandet i vårt land.

Från 1870 till 1877 var Nerman disponent för Sandarne Mekaniska verkstad. I öfrigt verkställde han en mängd undersökningar och kostnadsförslag angående anläggning af järnvägar, landsvägar, broar, kajer, hamnar, kanaler, slussar och dockor, upprensning af farleder, sjösänkningar och torrläggningar af sank mark och själfva verkställigheten lades gärna tillika i hans nitiska och praktiska händer.

Samtidigt har han under årens lopp strött omkring sig ett otal uppsatser och artiklar i tidningar och tidskrifter rörande handel, sjöfart, industri och hydrografi o. s. v.

Under en lång följd af år gjorde sig Nerman dessutom känd som en af hufvudstadens mest intresserade kommunalmän. Från 1865 till 1883 var han ledamot af stadsfullmäktige och drätselnämndens viktiga första afdelning.

På gamla dagar har major Nerman slagit sig ner i Uppsala, där han åtnjuter ett välförtjänt otium efter en synnerligen arbetsfyllt och gagnarik lefnad. Men detta otium har för honom icke blifvit liktydigt med sysslolöshet eller ofruktbart mediterande. Allt emellanåt finner man än i dag artiklar i dagspressen af hans hand och äfven efter afskedstagandet har han jämväl medhunnit större arbeten. Sålunda utgaf han 1895-97 Göta kanals historia och 1907 utkom första delen af "Mina minnen" sträckande sig öfver de 35 åren 1827-1862, memoarer fyllda med mycket godt lynne och många muntande anekdoter. Mätte det förunnas äldre att också fullborda den i utsikt ställda andra delen!

BJÖRKÖ—BIRKA, SVERIGES FÖRNÄMSTA FORNMINNESOMRÅDE.

I DAGARNE BESÖKT AF DELTAGARE I ARKEOLOGKONGRESSEN.
FÖR HVAR 8 DAG AF AMANUENSEN VID STAT. HISTORISKA MUSEUM G. HALLSTRÖM.

Efter fotografi.

BJÖRKÖ: Borgvallen, sedd från norr. Längst t. h. Ansgarii-monumentet.

Klöd: Kem. A.-B. Densjt SJfversparre, Sklm—Gbg.

Redan för ett tiotal år sedan väcktes frågan om statsinköp af Björkö på tal från enskildt håll och saken diskuterades rätt lifligt i yngre konstnär- o. museikretsar. Man trodde emellertid icke på utförbarheten af förslaget, ingen väg syntes möjlig att beträda för att nå målet och saken hotade skenbart att förfalla. Men hos initiativtagaren, den på Björkö boende konstnären Gunnar Hallström, lefde tanken kvar och växte sig kraftig, tills den för ett par år sedan återigen tog gestalt. Bönderna på ön öfvertygades om sakens vikt samt förmåddes att inlämna ett försäljningsanbud, som skickades till riksantikvarien. Denne såväl som Vitterhetsakademien ställde sig synnerligen sympatiska till tanken och efter ve-

derbörliga förberedelser gjordes ett preliminärt köpeafäl med bönderna, hvarpå det hela öfverlämnades till k. maj:t att föreläggas riksdagen. För hela området, eller 282,7 tnl., begärdes ett pris af 115,000 kr., en summa som riksdagen utan debatt beviljade den 24 april efter statsutskottets enhälliga tillstyrkande.

Summan kan tyckas stor och är så äfven, om man ser till jordvärdet. Men så äro äfven de kulturella värdena stora, som blifvit räddade för all framtid.

Björkö är beläget i Mälaren, ungefär 3½ mil från Stockholm och nära 2 mil norr om Södertelje. Det ligger i Uppland men just på gränsen mot Södermanland, d. v. s. på norra sidan af den stora södra Björkö-

Efter fotografi.

FYND FRÅN BJÖRKÖ: Observera runstenen och glaskärlen.

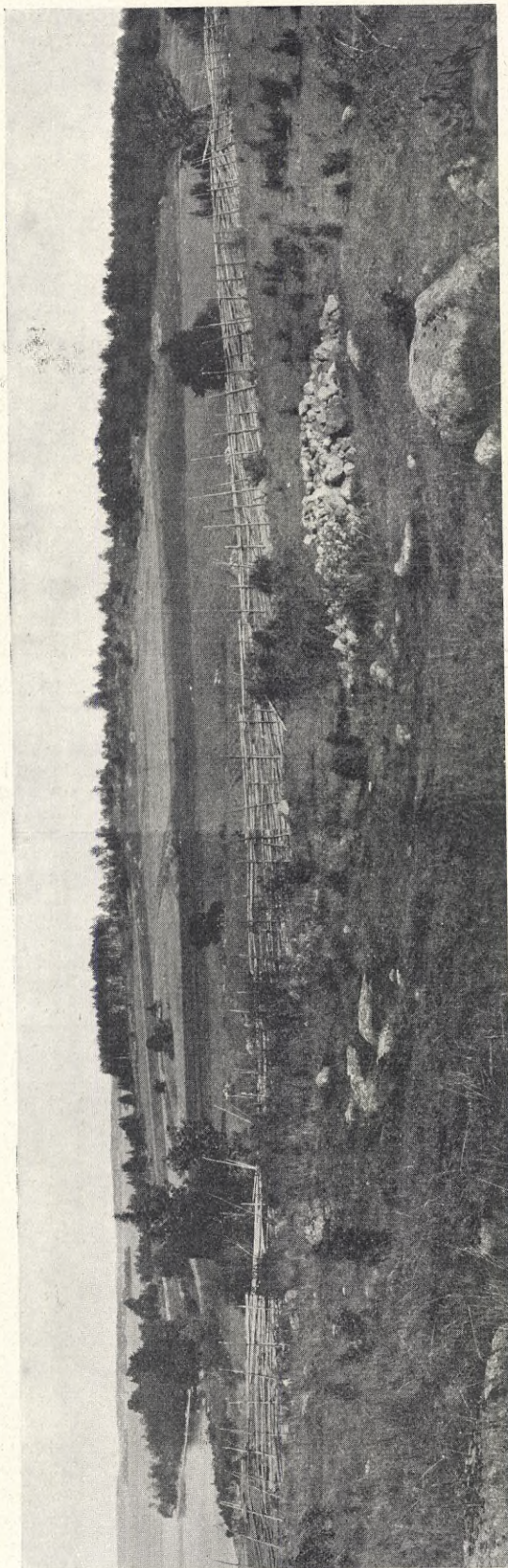
Klöd: Kem. A.-B. Densjt SJfversparre, Sklm—Gbg.

fjärden. Läget är särdeles vackert, med vida vatten rundt omkring, men även synnerligen förmånligt för handelsförbindelser i gammal tid samt därmed sammanhängande försvarsanstalter. Detta gynnsamma läge har också åstadkommit ortens stora betydelse under den tid då världshandeln började söka våra trakter, m. a. o. vikingatidens början. Bidragande orsaker till att här så småningom uppstod en marknadsplats, en bebyggd ort, en stad, ha vi nog även att söka i att Björkö är beläget på gränsen mellan två landskap, eller rättare tre, om man räknar Tiundaland och Attundaland som skiljda landskap, samt i föreningspunkter mellan 4 härad, två i vardera landskapet.

Viktigast var dock handelsläget. Från söder drog köpfolket öfver Telgesundet till Uppsala, från öster kommo skepp från Finland och Ryssland in i de rika mäljarbygderna. De flesta skulle passera Birka, som staden på ön kallades. Namnet är en latiniserad form, sådan vi ha den i de latinska krönikorna, från gamla tider, på svenska torde namnet ha ljudit: Birkö. Att i detta ord ingår namnet på trädet björk är tydligt, men det är äfven tydligt att ordet har en öfverförd betydelse, som bör tolkas som sammanhängande med handel, handelsplats eller dyl. Vi anträffa nämligen på många platser i Norden detta namn och alltid i samband med viktigare handelsplatser eller städer.

För Björkö synes onekligen den stora handeln på östern ha varit hufvudsaken. Ej nog med att här anträffade fynd visa detta, själfva stadens uppkomst och dess försvinnande stämmer så väl öfverens med den tid, då de lifliga förbindelserna mellan Sverige och Orienten anknötos, blomstrade och dogo bort. Från de östra trakterna af Uppland och Södermanland, just Birkas närmaste omgifningar, var det äfven som de väldiga eröfringstågen utgingo som underlade sig Ryssland och sträckte sig nedåt Medelhafvet, Svarta och Kaspiska hafven. Namn som Rurik, Frögeir och Ingvar känna vi som höfdingar för dylika härtåg, som länge lefde kvar i minnet och hvilkas följder ännu i dag kunna spåras. Vår vikingatids historia är ännu oskrifven, den har i sin fattigdom på spännande detaljskildringar icke lockat forskarne, men hufvuddragen af de stolta färderna känna vi och en sammanställning af de korta, kärnfulla, innehållsrika fakta borde kunna vara än sagolikare än alla detaljberättelser.

Handeln har för Birka spelat en större roll än krigstågen och handeln sammanförde här en, enligt samtida berättelser, talrik och förmögen befolkning. Och det är efter denna bebyggelse vi nu se alla de storartade fornlämningarna på ön, hvilka alla härröra från 700-talets slut fram mot 1000-talets början. Här låg den stad som vi kalla Sveriges första, d. v. s. den stad som

Kilbult. Kom. d. B. Jönst. Sjöfartens, Sjöm. 609.

VY FRÅN BORGEN ÖFVER BYSTADEN ELLER "SVARTA JORDEN", där staden Birka en gång var belägen. I bakgrunden synes "Hemlandet" med de största graffälten, nära 2,000 graffögar.

vi först anträffa i säkra historiska skrifter, eller genom arkeologiska bevis. Att här var en af Sveriges förnämsta orter, antagligen den allra förnämsta, visas däraf att hit var det som Ansgarius drog två gånger för att förkunna kristendomen och likaså alla denna apostels lärjungar och efterträdare. Här var äfven sätet för Sveriges första biskopar, om hvilka vi likväl intet höra efter 900-talets midt.

Af de kyrkor som omtalas här, framför allt af krönikan om "Ansgarii lif", synas nu inga spår, men väl däremot af staden själf, dess vallar, dess grafvar.

Staden låg på norra stranden af ön, mot sundet till Adelsö, och där upptages nu en yta af c:a 18 tnl. af den s. k. "Bystaden" eller "Svarta jorden", helt enkelt ett väldigt kulturlager af ett par meters mäktighet, bildadt af affall ur stadens hus. De fynd, som här gjorts under gräfningar, äro otaliga. I vattnet nedanför synas pålar och stenkistor efter den gamla "Skeppsbron".

I väster reser sig Borgberget, omgifvet på 3 sidor af en 2-4 met. hög vall och med en stortad utsikt. Här står det 1834 resta Ansgarii-monumentet.

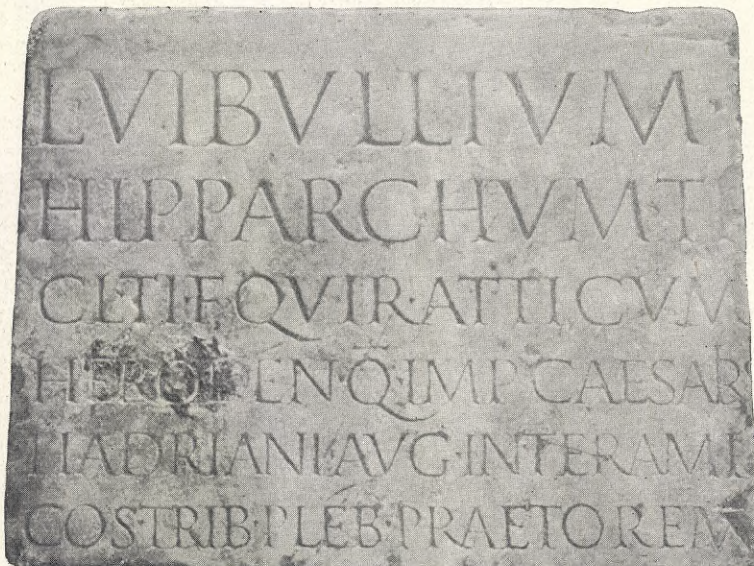
Öster om "Svarta jorden" går en lång vall som omsluter staden. Öster om vallen ligga de väldiga "Hemlanden" med sina tusentals grafhögar, öfverskuggade af björkar, söder om borgen likaså grafält, hvilka synas i en väldig båge gått rundt staden, men nu splitt-

Efter fotografi.

FYND FRÅN BJÖRKÖ: Smycken af guld, silver och brons.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Efter fotografi.

ROMERSKT FORNFYND I STOCKHOLM: Kliché: Bengt Silfversparre.

Marmorplatta med inskription från romarkejsaren Hadrianii tid, funnen i Stockholm.

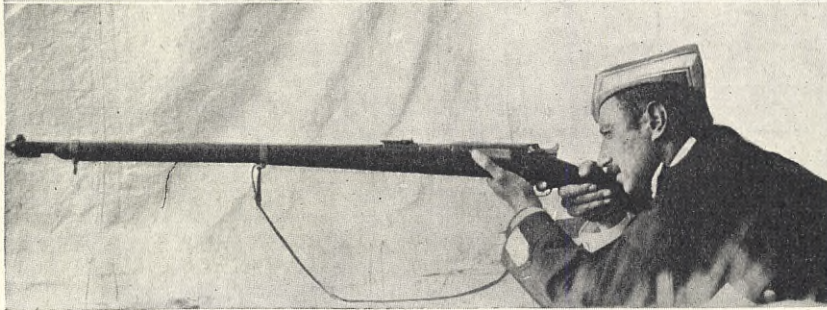
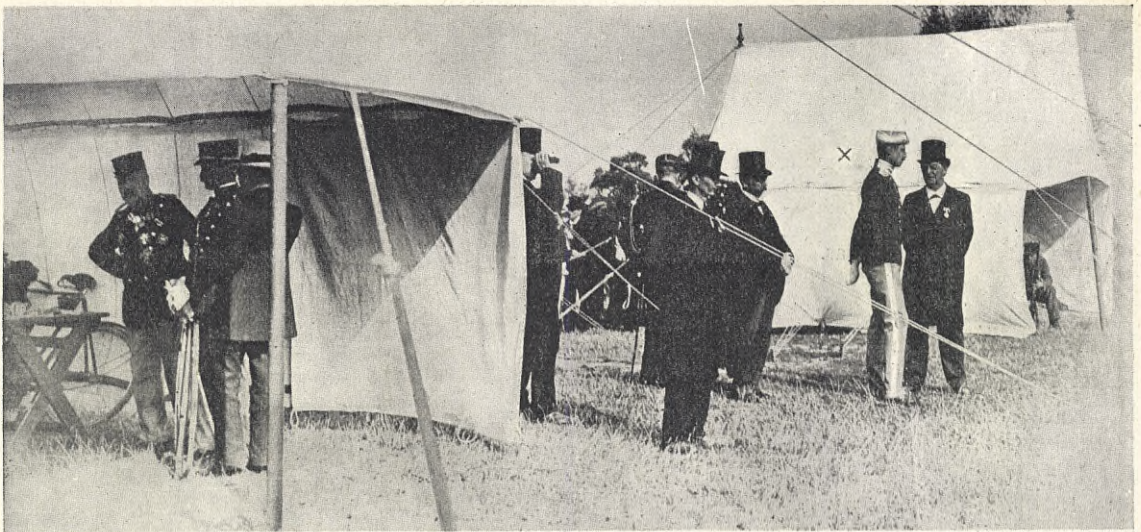
rats genom århundradens odling. Många hundra grafvar äro anträffade under flata marken och det just de rikaste grafvarna, ofta grafvar för fullt väpnade krigare med hästar och hundar, allt i stora timrade kammare.

Här är icke platsen att närmare ingå på de fynd som anträffats, utan hänvisas till den axplockning, som bilderna ge.

Undersökningarna på Björkö äro af gammalt datum, här företogs nämligen den första kända utgräfnig i Sverige, år 1686. De viktigaste arbetena utfördes emellertid af dr Hjalmar Stolpe på 1870- och 1880-talen med stora statsanslag. De omfattade såväl "Svarta jorden" som grafvarna och ha lämnat ett synnerligen rikt material till vår vikingatids kulturhistoria.

Vidstående bild visar ett romerskt fornfynd från 2:dra årh. e. K., hvilket påträffats i Stockholm af kand. J. G. Broman. Marmorplattan hittades på en vind till ett af de gamla husen i staden mellan broarne och tillmättes af vetenskapsmän stort värde.

SKANDINAVISKA SKYTTETÄFLINGARNE I KÖPENHAMN.

KONUNG CHRISTIAN (X) VID TÄFLINGARNE.

Öfverst synes konungen i samtäl med försvarsministern Claus Berndtsen; därunder en bild på konungen (i liggande ställning) visade prof på en framstående skjutskicklighet.

En skandinavisk skytte-täfling ägde rum den 17-18 aug. å de militära skjutbanorna på Amager. Täflingen hade anordnats af Köpenhamns skytteförening för att celebrera dess 50-årsjubileum. De svenska skyttarne skötte sig förträffligt och eröfrade ett flertal första och andra pris. I den stora jubileumsskjutningen deltog 30 skyttar från hvardera af de tre nordiska huvudstäderna. De olika gruppernas skyttar sköto 10 skott hvar mot en 10-ringad tafla och af resultaten utplockades de 25 bästa för att sammanräknas. I denna täfling segrade Köpenhamnskyttarne med 5,583 poäng mot Stockholms 5,582 poäng, Kristiania stannade vid 5,485 poäng. Hvad de individuella skjutresultaten i denna täfling beträffar stod Blomqvist, Stockholm, som förste man med 236 poäng och eröfrade därmed danske konungens hederspris. I den andra stora täflingen, den om mästerskapet för Nordens 3 huvudstäder segrade hr C. Wallenberg med 273 p.

MÄSTERSKYTTEN, HR C. WALLENBORG FRÅN STOCKHOLM med 273 poäng.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Ståversparre.

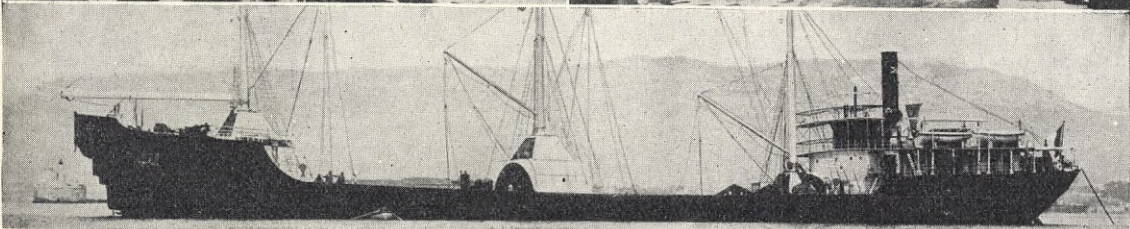
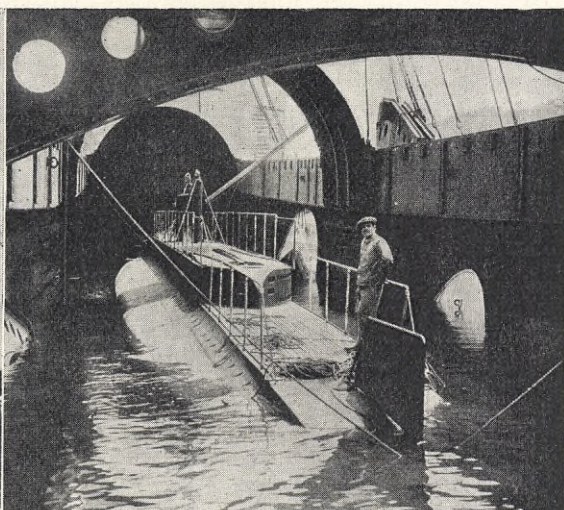
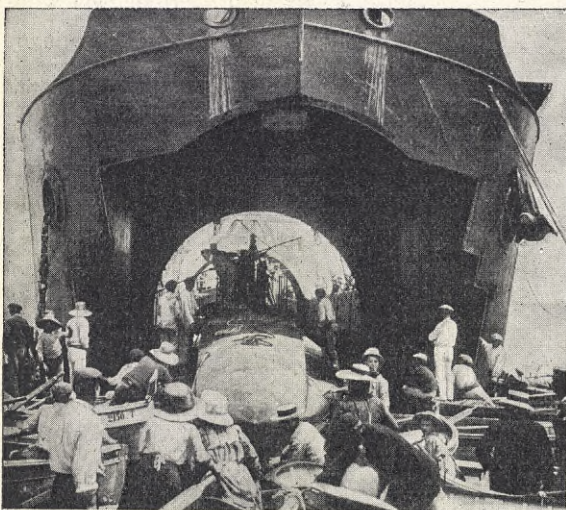
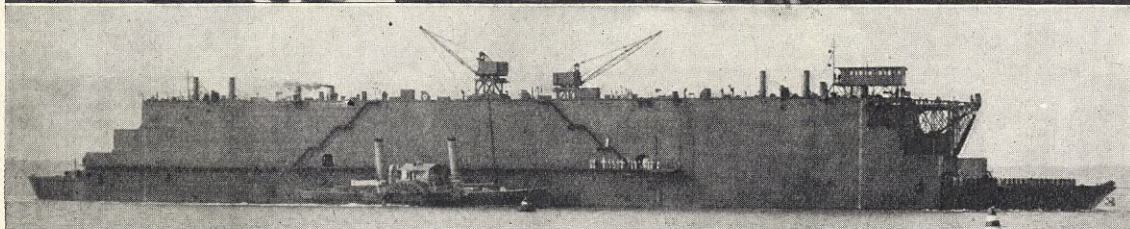
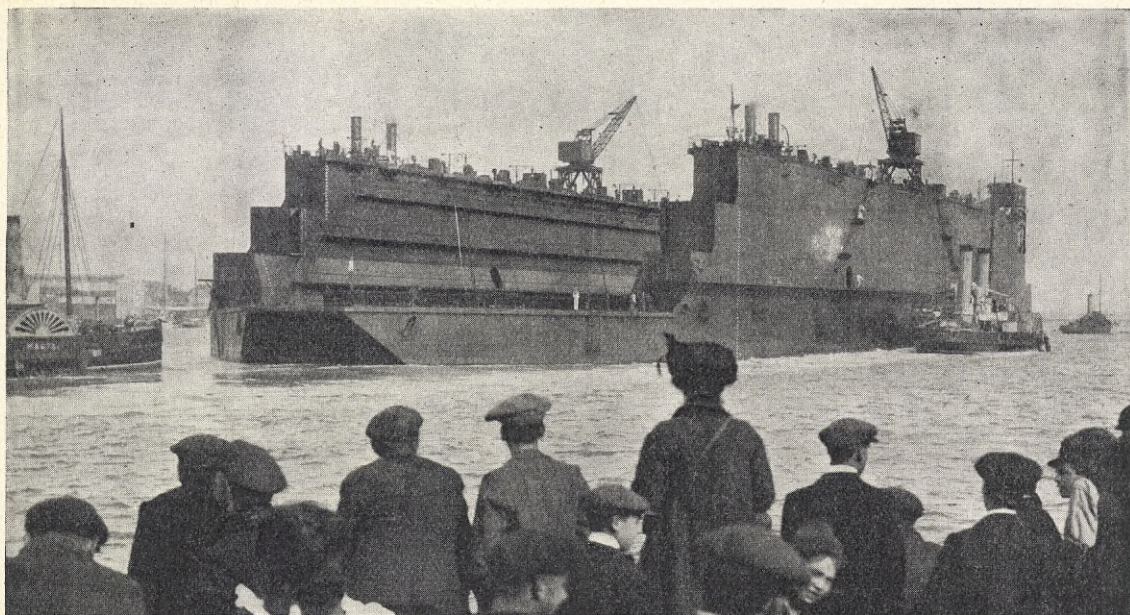
MONUMENTET ÖFVER "TRE SEGRAR" VID BELFORT, af Bartholdi, i dagarne aftäckt. Statyerna visa öfverste Denfert-Rochereau (1870-71), general Lecourbe (1815) och general Le-grand (1813-14).

Foto Holmstedt, Hernösand. FÖRSVARSVÄNNEN "MAJA PÅ STADT".

(Text å sid. 779.)

FLYTANDE DOCKOR.

Efter fotograf.

Klitch: Kom. A.-B. Bengt Silfversparre, Länns Gbg.

Öfverst: DEN NYA JÄTTEDOCKAN I PORTSMOUTH FÖR SUPER-DREADNOUGHTS sedd framifrån och från sidan.
Nederst: "LE KANGUROO", en ny konstruktion för transport af undervattensbåtar från de franska Creuzotverken. Våra bilder visa dels intagning af en undervattensbåt i det vattenfyllda rummet som sedan läns pumpas, samt dels "Le Kangaroo" sedd från sidan.
(Se text å sid. 778.)

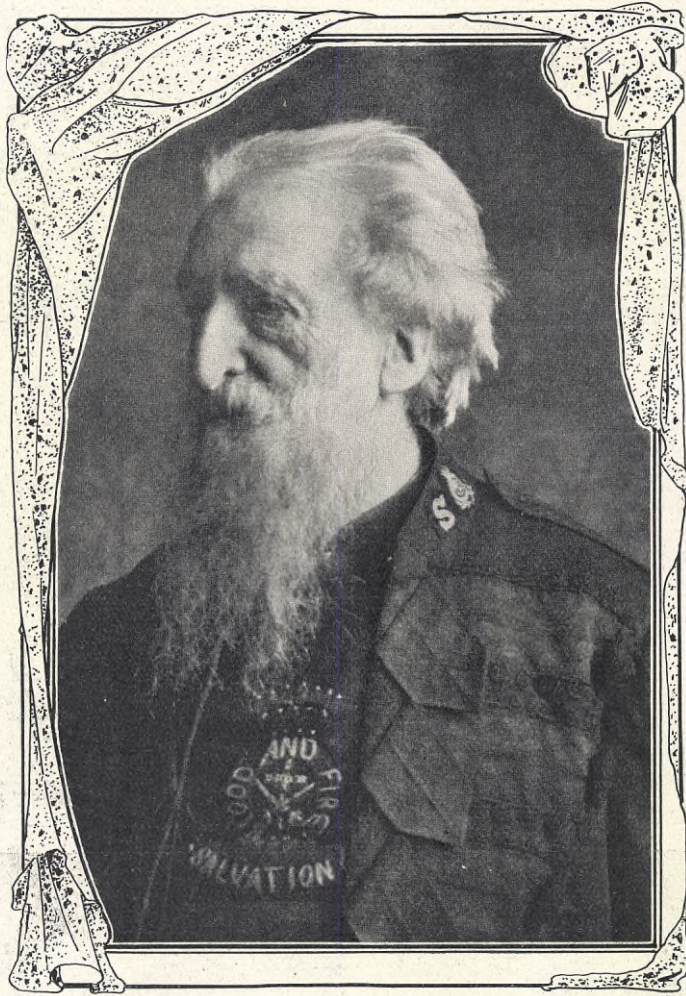

WILLIAM BOOTH †.

Frälsningsarméns general, *William Booth*, afled efter en tids sjuklighet den 20 aug. i sitt hem i London.

Sällan, om ens någonsin, har ett dödsbud väckt världen rundt, så mycken verklig sorg och saknad, som detta. Det är de fattigas profet och outröttlige hjälpare, frälsningstruppernas vördade och älskade högste befälhavare, organisatorn af och den samlande, drivande kraften i ett af världens väldigaste sociala räddningsföretag, som af döden tvingats att nedlägga sitt välsignelsebringande arbete. Och ovisst är väl, om de efterträdare han får, skola vara i besittning af de stora egenskaper, idealitet, oegen nytta, religiositet, kärlek till nästan, entusiasm, praktisk skarpblick och människovinnande väsende, hvilka alla i förening utgjort den nödvändiga förutsättningen för framgången af *William Booths* verk, och utan hvilka förefintlighet hos de framtida ledarne detta goda verk är dömdt att gå sin förintelse till mötes.

William Booth föddes 1829 i Nottingham i England. Fadern, affärsman och en gång rik, dog i fattigdom, lämnande sin unga son att på egen hand slå sig fram i lifvet. Efter hvad han själf berättat var *William Booth* "en tanklös pojke", ända tills han, 15-årig genom en svår sjukdom mottog den starka religiösa väckelse, som sedan gaf riktning åt hela hans lif. Han anslöt sig till metodisterna och ägnade bredvid sitt yrke, pantlåneri, all sin lediga tid åt ett af hänförelse buret religiöst upplysningsarbete bland födelsestadens i elände och brott djupast sjunkna element. Under ett tiotal år fortsatte han sin verksamhet som lekmannapredikant, men fästes sedan vid 25 års ålder som aflönad präst vid en metodistförsamling. Hans entusiasm, hans vältalighet, hans fängslande personlighet drogo massor af åhörare till föredragen, hans rykte växte och blef till sist för besvärande stort för de ledande inom församlingen. Man sökte binda honom vid en underordnad befattning, där hans rika gåfvor aldrig skulle kunnat göra sig gällande; *William Booth* förstod faran, lämnade det arbete, som gaf honom lefvebrödet och gick, därtill uppmuntrad af sin trofasta, kloka hustru *Catherine Mumford*, att söka sig en ny själfständig verksamhet.

Efter porträtt.

FRÄLSNINGSSARMÉNS SKAPARE OCH GENERAL.

Kilob: Bengt Sjöström.

Efter en kort tids vistelse i Cornwall kommo de 1865 till London och upptogo med trosförvandrers hjälp kampen mot det bottenlösa eländet i dess slumkvarter. Rörelsen, som fick namnet "Kristna missionen", om döptes 1877 af *Booth* till Frälsningsarmén och erhöll efter hand den militäriska organisation, som på utomstående verkade så löjväckande men som disciplinerade salvationistiskarorna och bragte reda i det komplicerade arbetet. Beledd, skymfad och förföljd för sin sär egenhet i det yttre uppträdandet sköt dock Frälsningsarmén stark växt, och till sist omslöt rörelsen hela världen. Frivilliga strömmade till farnorna, i alla land upprättades armékårer; bönelokaler byggdes upp men också härbergen, barnhem, räddningsasylor, och med trosvisshetens frimodighet

trängde salvationisterna sjungande och spelande ner i de mörka samhällsdjup, dit kyrkan och ordningsmakten icke vågat sig, hugsvalande de förtviflade, mättande och upprättande de fattiga och fallna.

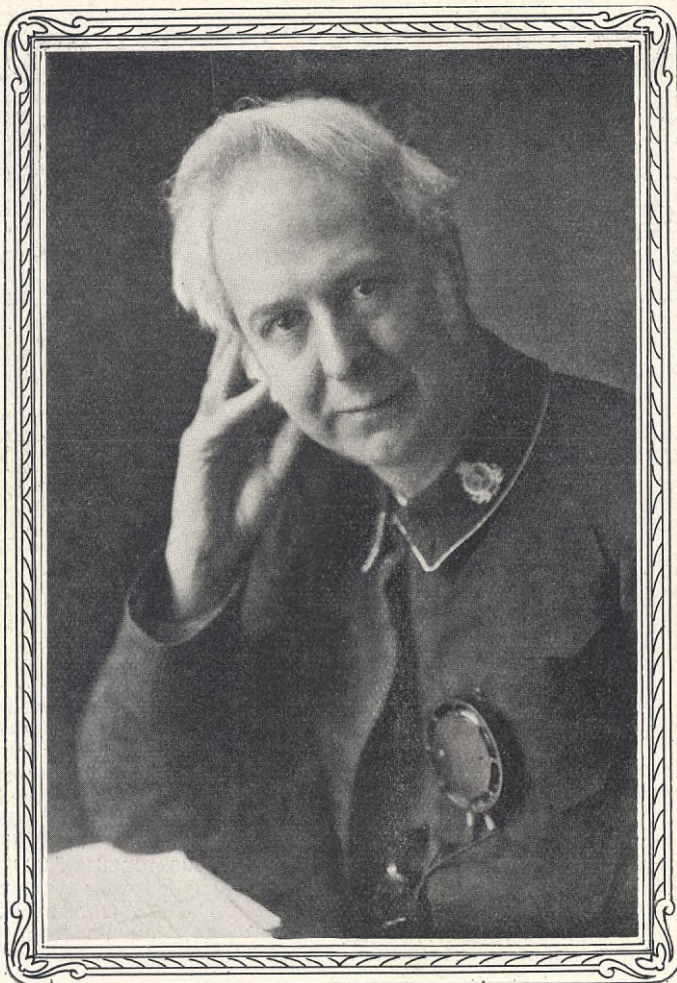
Några siffror för att visa betydelsen af Frälsningsarméns sociala arbete. Hvarje år besökas 106,800 familjer af slumsystrarne, mottagas 1,500 utsläppta fångar vid fängelseporten och förhjälpas till arbete, upptagas 7,000 fallna kvinnor på räddningshemmen, hvarje natt herbergeras 25,000 husvilla — —.

William Booth har ända till de senaste åren in i dess minsta detaljer ledt världsorganisationen, outröttligt verksam, nästan ständigt på resande fot, entusiasmerande sina skaror, förande dem från seger till seger. Hånet, hatet mot frälsningshären har under de gångna åren bytts i beundran och tacksamhet och *William Booth*, en gång kallad humbugsmakare, har hugnats med utomordentliga utmärkelser, sådana som endast tillfalla de om samhället högst förtjenta. Han har sålunda kallats till hedersborgare i London och Nottingham, till hedersdoktor vid universiteten i Cambridge och Oxford.

William Booth, hvars maka afled år 1890, efterlämnar fyra döttrar och tre söner. Af dessa senare har *Balington*, ledaren af den amerikanska frälsningsarmén, tidigare brutit med fadern o. gjort sig oafhändig af eng. högkvarteret. Brodern *Herbert* har följt honom.

BRAMWELL BOOTH.

Den tredje sonen, *Bramwell Booth*, har i enlighet med William Booths testamenteriska vilja öfvertagit posten som Frälsningshärens högste chef. Född 1856 knöts han redan tidigt vid arméns verksamhet och har i egenskap af stabschef under en lång följd af år stått som generalens närmaste man. Han har icke gjort sig bemärkt på talarestolen, utan i stället nästan uteslutande ägnat sina krafter åt det inre organisationsarbetet, där han gjort en så betydande insats, att närstående gifvit honom det mycket sägande namnet "Frälsningsarméns Kitchen". Under den gamle generalens ständiga resor och evangelistiska härnadståg har Bramwell Booth stått som högkvarterets ansvarige ledare. Det är han, som skött finanserna, han som uttänkt fälttågsplanerna,

Efter porträtt.

Titel: Bengt Silfversparre.

FRÄLSNINGSSARMÉNS NYE GENERAL EFTER W. BOOTH.

han som i sin hand haft trådarna till hela det kolossala och invecklade maskineriet. I förbigående kan nämnas, att det var han som under en rekreationsresa först förkunnade frälsningsarméns läror här i Sverige. Samma starka religiositet, som var det utmärkande draget hos William Booth, återfinnes hos den nye generalen. I en serie frälsningsskrifter, som han utgivit, framhåller han starkt, att allt frälsningsarméns arbete måste genomvärmas och besjålas af religiös hänförelse.

För allmänheten är Bramwell Booth i stort sett, en obekant personlighet, bortskymd af faderns jättegestalt, men arméns officerare tro på honom som den benådade andliga kraft och geniala organisator, hvilken skall föra frälsningshären fram till nya lysande segrar.

HEMLIGHETEN OM CLAUDIA SAVINA.

FÖR HVAR 8 DAG AF IVAN BJARNE.

DET var en sommar, en dag i den mondäna badorten Hapsal i Estland. Den stora militärorkestern intonerade de första takterna af "Troica". De vidkulliga ryska mössorna vinkade fram och tillbaka öfver blåsinstrumentens gula mässing, musiklöjtnanten stod på ett ben och vaggade dit med sin taktpinne som en slätprick i dyning. — Ta —. Publiken på restaurangens verandor tystnade ett ögonblick, gnolade med — ta-ra-ta-ra. Och så voro sorlet och de glada skratten åter som förut.

Vi sutto — min vän Krasnowitschi och jag — vid vårt kaffe. Kyparen hade just burit fram likören, den stod simmigt grön i smala glas. Han var tarr, och då han bugade sig för att fråga om vi önskade något mera, måste jag se länge i hans mörka ögon, på hans elfenbenshvita panna.

Jag tänkte: ett sådant folk, en sådan race. Ut mot hafvet såg jag. Solen hade gått ned. Men några eldflammor lågo kvar i vattnet och vid syn-

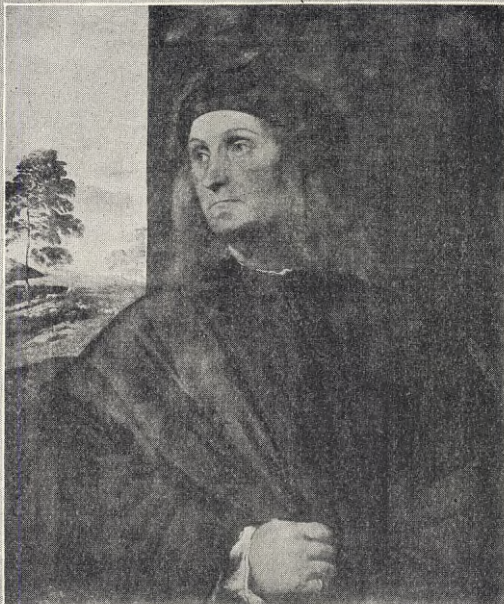
randen flöto himmel och haf samman i ett gult dis. Nedanför oss, på strandpromenaden, gled den fram, hela den lysande strömmen af hvita toaletter och blixtrande uniformer, i kretsgång, glidande i takt till musikens ta-ra-ta-ra.

Våra cigaretter sände upp i luften sin hvita rök. Tysta sutto vi, tänkande på jag vet inte hvad. Ögonblicket var det vi njöto. Och vi voro i fara att sjunka, utan mål och utan tankar, in i något obestämdt fjärran.

Det föll några stjärnor fram i skogen och glöden i luften absorberades omärkligt i vattnet. Det elektriska ljuset tändes, sorlet steg och föll omkring oss. Kapellet dundrade en sousamarsch.

Plötsligt sågo vi upp mot hvarandra. Och då gläsen lyftes, logo vi bägge. At hvad? Kanske at att vi kände att tystnaden varat så länge att de förtroliga orden mognat. Kanske inte heller at detta. At något annat. Man ler så mycket och så ofta utan att veta hvarför.

— Claudia Savina, Claudia — sade Krasnowitschi.

TVÅ PERLOR UR DEN SVENSKA SÄFSTAHOLM-SAMLINGEN SOM INKÖPTS FÖR KÖPENHAMNS GLYPTOTEK. 7. v. RUBENS-PORTRÄTTET betaldt med 35,000 kronor, t. h. TIZIAN-PORTRÄTTET, betaldt med 70,000 kronor.

Det väckte allmänt beklagande, då det för någon tid sedan blef bekant, att den dyrbara och gamla konstsamlingen på Säfstaholm skulle skingras. Försök gjordes att förvärfva några af de värdefullaste numren åt svenska staten, men dels var priset för högt, och dels var man ej fullt viss om identiteten. Så köptes taflorna af antikvitetshandlare Marcus i Köpenhamn. Äfven danska staten var spekulant på ett par af dukarne, men priset afskräckte äfven där. Just då taflorna skulle fortsätta till kontinen-

ten trädde den kände konstmece-naten bryggare Jacobsen i Köpenhamn emellan och inköpte samlingens dyrbaraste nummer, två mansporträtt, det ena af Rubens, det andra tillskrifvet Tizian. Det förra betalades med 35,000 kr., det senare med 70,000 kr. hvilket nog tyder på en större tilltro till äktheten i Köpenhamn än i Stockholm. De båda taflorna skola nu omedelbart upphängas i Glyptoteket i Köpenhamn.

Så satt han tyst. Men jag frågade inte något, ty jag förstod att ville han berätta, så skulle han göra det oombedd.

Han tände en ny cigarett, log ett förläget leende och började.

— Du har sett hennes syster, Claudias syster. Och du skall se henne än en gång, idag.

Inte alltid var jag den medelålders, tysta ämbetsmannen, den korrekta gentlemannen den du känner, inte alltid. För endast få år sedan var jag med bland de revolutionära, var själf en bland dem. Så träffade jag Claudia. På följande sätt. Vårt distriktsråd, det var i Petersburg, hade bestämt att inrikesministerns förste sekreterare skulle bort. Lotten föll på mig. Och jag fick själf bestämma sättet.

Det gjorde jag också. Jag valde revolvern. Men inte mord. Min afsikt var att utmana honom.

Så en natt, jag mins den såväl. Det var i slutet af maj, for jag ut till hans villa några mil från staden. Jag kom fram och klättrade öfver trädgårdsmuren. Mitt offer skulle vara alldeles ensamt i det ödsliga huset. Det visste jag, ty vi hade uppsnappat ett telegram af hvilket den slutsatsen kunde dragas. —

Min vän tystnade plötsligt och såg sig oroligt omkring. Han tände en ny cigarett och smuttade på sin likör.

— Han skulle vara ensam, vi visste det. Jag

kom in i trädgården. Långsamt gick jag fram mellan träden. Ingen människa syntes, men för att vara beredd på alla eventualiteter höll jag den laddade revolvern framför mig.

Ah, jag hade inte behöft det. Ty i en bosqué träffade jag plötsligen — icke sekreteraren men hans unga fru.

Hon satt på en stol, med händerna i knäet. Hennes hvita klädning stack af i sommarskymningen, hennes mun glänste fuktigt röd.

Så öfverraskad blef jag att jag icke kom mig för att stoppa ned revolvern utan stod med den i handen. Hon hade sett mig och hviskade: kom närmare.

Hennes ögon voro de mörkaste jag sett, hennes hår svart, med några hvita pärlor.

Jag förstod att min mission misslyckats och jag gick fram och satte mig, fortfarande med revolvern i handen.

Hon var Claudia, Claudia Savina. Och hon berättade att äfven hon var en af de våra, att hon icke älskade sin man, men ändå ryggat tillbaka, då hon genom att lyssna fått veta sin mans dödsdom.

Huru länge vi sutto tillsammans, vet jag inte, icke heller hvad vi sade hvarandra. Endast det vet jag, att från den stunden älskar jag Claudia Savina.

Där slutade min vän Krasnowitschi. Det var alldeles mörkt öfver skogen, öfver sjön. Stjärnorna

kallade hvarandra, det dånade till då och då i skogen.

Vi sutto tysta en stund, till dess min vän sade — se där kommer Claudias syster. Men hvar är Claudia?

Och verkligen en dam i svart kom förbi oss, gled förbi oss. Ty hon gick icke. Och hon var den vackraste kvinna jag någonsin sett.

Då jag såg på min vän satt han med hufvudet bortvändt, liksom hade han velat undgå den unga kvinnans uppmärksamhet.

Vi sutto tysta ganska länge. De flesta af restaurangens gäster hade så småningom troppat af. Men vi sutto försjunkna i våra tankar, stirrande på cigarettens gråa rök.

Slutligen lämnade vi våra platser och togo vägen efter stranden. Där gingo vi länge, fram och tillbaka, till dess Krasnowitschi tog upp sin klocka och bad mig följa med för att höra fortsättningen på berättelsen om Claudia Savina.

Vi gingo hem till honom och möttes i dörren af samma unga kvinna som gått förbi oss på restaurangverandan, Claudias syster.

Alla tre gingo vi nu in i min väns arbetsrum. Och där fortsatte han sin berättelse.

— En liten rättelse måste jag göra. Detta är Claudia själf. Någon syster har hon aldrig haft, men väl en bror.

Men för att du skall förstå min historia, måste jag berätta något från min barndom.

Vid Svarta hafvet på Krim föddes jag. Men min far och mor dogo då jag ännu var ett barn. Och mina syskon och jag, vi skingrades ut i det stora, vida Ryssland. Jag kom till Petersburg, blef revolutionär — och det öfriga vet du.

Du vet hur Claudia och jag träffades, hur vi båda älska hvarandra. Claudias äkta man är nu död, och vi skulle ägt rättighet att älska. Skulle — om inte en liten omständighet kommit i vägen. Vi upptäckte plötsligen att vi voro — syskon.

Jag såg på dem, bägge dessa som ändtligen trott sig ha fått en hållpunkt i lifvet, och så återigen förlorat allting.

* * *

Jag har inte sett min vän Krasnowitschi sedan dess. Men för någon tid sedan läste jag i en Petersburgstidning att han förvisats till Sibirien såsom inblandad i ett myteri i Sevastopol.

Om Claudia Savina har jag ingenting hört. Men ibland händer det mig att jag ser hennes mörka ögon stirra in i mina.

En synvilla — ja visst. Men hvad göra de då, alla dessa unga revolutionärer som intet hem äga, som ingenting tänka annat än på sitt stora, hvita land? Lefva de som andra människor, lugnt, stilla? Jag tror det icke.

Men en dag står det kanske äfven om Claudia Savina — till Sibirien.

Bror och syster — det är Rysslands, revolutionens, lifvets stora tragik.

Tillh. illustr. å sid. 775.

En i hög grad patriotisk kvinna är Fröken Kerstin Strandberg, uppapperska på Stadshotellet i Hernösand, och där i trakten allmänt känd och populär under namnet "Maja på Stadt". Fröken Strandberg har visat sitt fosterlandssinne genom att kraftigt understödja skytteföreningarna i Hernösand och det där intill liggande Bondsjö. Hon har skänkt dem penningar, när så behöfts, mausegevär och ammunition. Hon har därefter för Ångermanlands skytteföreningar instiftat ett vandringspris, en ståtlig silfverpokal, "Majapokalen" benämnd. Skyttarna ha visat sin tacksamhet genom att medaljera frk. Strandberg. För någon tid sedan tillställde "Maja på Stadt" pressen en artikel om behöfvat af en flottstation i Norrland och gaf äfven anvisning på en lämplig plats. Sakkunniga hafva uttalat sig berömande om förslaget. Kommer stationen till stånd, har förslagsställarinnan utloivat det första bidraget, icke mindre än 1,000 kr. Vår moderna Blenda är född 1870 och dotter till snickaren och gårdsegaren Johan Strandberg från Själeuvad i Ångermanland.

*

Tillh. illustr. å sid. 775.

De små undervattensbåtarna, som tillverkats vid de franska Creuzotverken för främmande makters räkning ha, när det gällt längre distanser, haft svårt att själfva eller med bogseringshjälp taga sig fram till bestämmelseorten. Nu ha Creuzotverken konstruerat en särskild transportångare "Le Kangaroo" för dem. Ångarens stäf kan tagas bort och undervattensbåten föres genom en vattenfylld tunnel i fören in i dess lastrum, på hvars stapelbädd den förtöjes. Lastrummet pumpas läns, stäiven återinsättes och "Le Kangaroo" är färdig för afgång.

*

Den hjältemodige boergeneralen, som för 12 år sedan, i spetsen för 8,000 boer, stred mot den engelska öfvermakten, har i dagarna utnämnts till engelsk general. I den procession genom London, som ingick i ceremonielet, tågade han som jämlike vid sidan om sina forna motståndare, generalerna French och Pole-Carew, och iförd samma uniform som de.

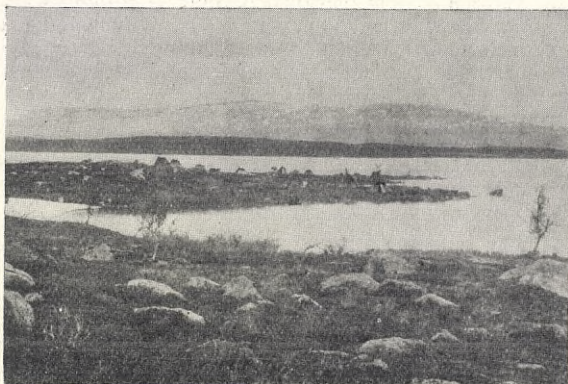
Efter fotograf.

TAMA LEJON: BOERGENERALEN LOUIS BOTHA UTNÄMND TILL GENERAL I ENGELSKA ARMÉN.

Klicks: Bengt Silfversparre.

RENHJORDEN GÅR ÖFVER ÄLFVEN.

UR SKISSBOKEN. FÖR HVAR 8 DAG AF *KARL-ERIK FORSSLUND*.

Efter fotografi.

Klitch: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Stilm.-Öbg.

1. LÄGRET VID ÄNONJALME (*Vaisaluokte*). 2. PARTI AF AKKA FRÅN N. N. V.

Det är en af de öfversta sjöarna i Stora Luleälfs långa sjökedja, Luoktanjarkajaure. Där på en udde vid Vaisaluokte ligger ett lappläger på elfva kåtor. Lapparna ha själfva kommit flyttande med båtar uppför sjöarna — det är vid midsommartiden — endast några få vaktare ha följt renhjorden öfver och mellan fjällen. Nu väntas den när som helst till andra stranden af älfven, Vuojatätno, som bred och ståtlig flyter förbi lägret. Därborta på andra sidan breder sig närmast en jämn gräshed, den kantas af låg fjällbjörkskog, och däröfver reser sig Akka, det mäktiga fjället med sina jöklar och sina nio toppar, fem spetsiga, hvita mössor, fyra mer rundade hjässor.

En dag är all lägrets ungdom till skogs för att ta emot hjorden. Sigga är med — hon är "tärno", tjänsteflicka, i den kåta där jag är en väl förplågad gäst. Först följande morgon kommer hon hem, har varit ute hela natten i strömmande regn — får torra kläder, sätter sig att sy fast en lapp under en hålsliten sko och därpå att baka glödkakor vid kåtabrasan, och se'n får hon ändtligen krypa in under ett täcke och sofva ut.

Renhjorden är nu kommen, den syns på andra stranden ett stycke upp efter älfven som en mängd ljusare och mörkare rörliga block på den gröna heden. Det är dock endast omkring $\frac{1}{3}$ af byns hela hjord, enligt sista räkningen 6,000 stycken.

En varm dag skall den föras vidare — d. v. s. först och främst tas öfver älfven.

Två båtar fulla med folk ro öfver för att samla den borta under Akka. Det är ett tätt myller, som en lemmelhär på detta afstånd, och det rör sig oupphörligt rundt, rundt. Männen springa omkring inne i vimlet, hundarna jaga skällande rundt utanför. Några renar skrämmas och sätta iväg i svindlande fart, bort öfver heden, in i buskskogen, upp mot fjället — hundarna följa och jaga dem tillbaka. Då och då slungar en lapp sin lasso midt inne i hjorden, som böljar fram och åter, ner till stranden och upp igen. Det är en konsert — lapparna ropa, hundarna skälla, renarna grymta, råma, brumma, hur man skall kalla detta sällsamma läte — deras skällor klinga, och gluttnäppor och måsar flyga rundt och skria.

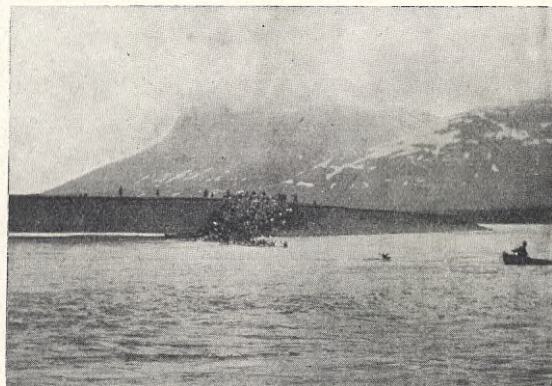
De gråa blockens myller tätnar och glesnar, tätnar och glesnar, skingras och sprider sig öfver heden, drar sig samman och tränges hop igen. Ändtligen är hjorden samlad på en udde som med en brant sandvägg stupar från den vida släta gräsplåtan. En båt lägger ut från land, med tre lappar, en bit bakom dem simmer en renoxe, fångad och bunden vid båten med kasttømmen — och efter honom

motas hjorden af lappar och hundar ner för branten. Det är ett skådespel! I en tätt sammanpackad klunga vältra de utför sandstupet, det är som ett ras i fjället, och det låter som ett ras — renarna brumma, klöfvarna knäppa, gruset rullar och rasslar.

Led efter led tumlar ner i vattnet och sjunker så att bara ryggkammen, det lyftade hufvudet och hornkronan synas. Och den strida starka strömmen tar dem och drifver dem en god bit ner mot sjön, skaran glesnar och skingrar sig, men de kämpa emot och vända, somliga först långt nere, och styra uppåt igen, det blir en lång bred bäge nästan från strand till strand. Några små kalvar tyckas knappt orka, vi undra i spänning om strömmen ska sopa dem med sig. Men de knoga envist på, arbeta sig långsamt uppför och nå land. Hela tiden grymta de alla högljudt och frusta, skaka kraftigt på sig när de väl komma på det torra, en och en eller i små grupper, och sätta iväg för brinnande lifvet längs stranden, upp mot den buskbevaxta slutningen.

De lappar som rott öfver och deras hundar äro till mötes, häjda och samla dem. De löpa råmande rundt i vild fart, årskalfvarna kila skälfvande och våta efter mödrarna — det är förunderligt att de orkat öfver, så späda och bräckliga som de se ut.

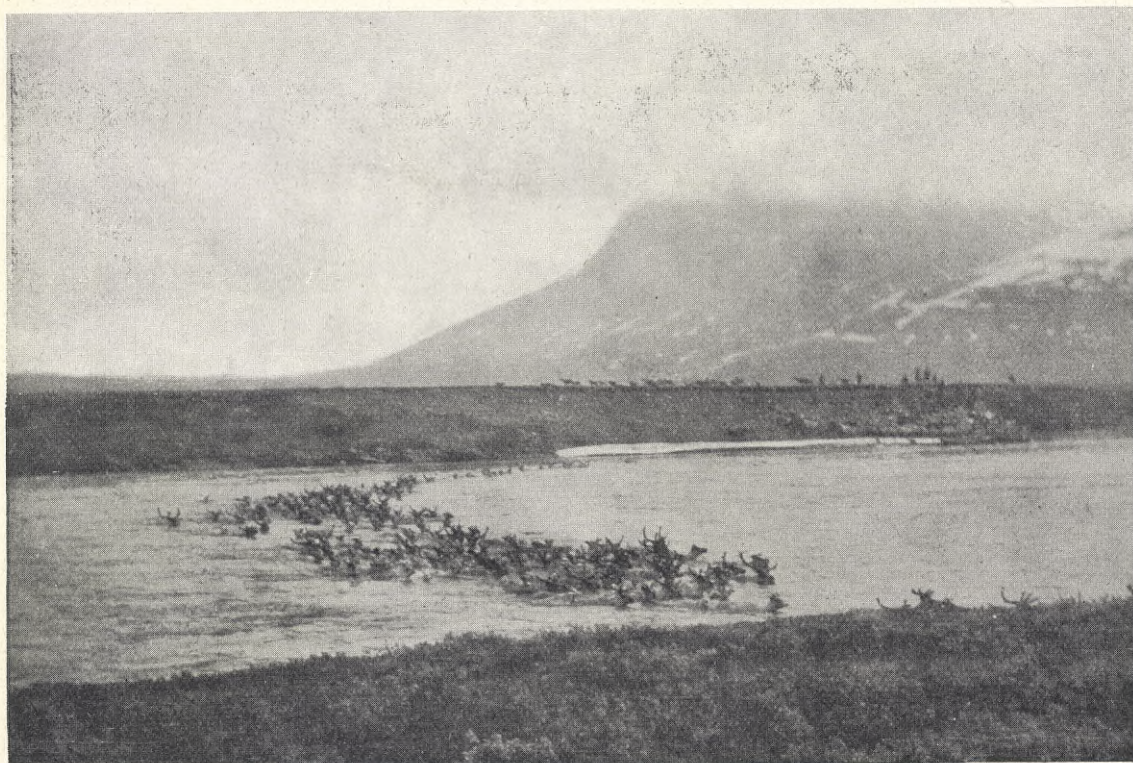
Det var emellertid endast hälften af hjorden som kom öfver, återstoden hade i sista stund vänt på kanten af sandbranten. Det dröjer en god stund innan man får den ner till stranden igen. En lapp rör nu ensam före med en fångad härk — renoxe — men hjorden vänder på nytt och rusar tillbaka upp öfver heden. Lappen får en annan härk, en

Efter fotografi.

Klitch: Bengt Silfversparre.

RENHJORDEN SIMMAR UT ÖFVER VUOJATÄTNO.

Efter fotografi.

SIMMANDE RENHJORD. (Öfver Vuojatättno).

Kliche: Kem. A.-B. Bengt Sjöström, Sthlm.-Öbg.

gamling af dem som redan summit öfver, han ska ha särskild makt att få hjorden med sig. Den delar sig då i två hopar, och den ena följer — tumlar ner, kämpar mot strömmen, drifves ännu längre utför i en ännu större båge — några klättra upp på en liten holme, andra ta sig öfver. Den simmande skaran verkar på afstånd fullkomligt som om en bit fjällmark skulle ha lossnat och glidit ner i älven — de gråa kropparna och de greniga hornkronorna likna slående en hop block och krokiga låga fjällbjörkar som rifvits ut i strömmen. — En ensam liten kalstäckare blir efter, har inte förstånd att ta sig i land utan vänder om utåt igen, modern springer ängslig på stranden, och omsider tycks han förstå, vänder åter mot land och kommer på fast mark.

Slutligen simmar sista skocken öfver. Också nu bli ett par kalvar efter — en fångas med lasso och forslas öfver i båt, en annan simmar på, men vänder strax invid stranden, råkar ut i stridaste strömmen, drifves mot holmen, springer omkring där vild af ångest, förföljd af hundar och en lapp som snart har honom fast. En tredje har summit tillbaka äfven öfver den andra strömfåran, bortom holmen, och förvillar sig ensam i fjällen.

Nu är hela hjorden samlad, går och betar och språkar oafbrutet hela tiden. Det är nästan som tydliga ord, ja — ja — ja och jo — jo — jo i alla möjliga tonarter och uttryck, omväxlande med mer utpräglade grymtningar, brumningar och bråkanden. De påminna i klangen slående både om lommens rop och ripornas knorrande — och om fjällvärldens

menskliga tungomål. Allt detta har något visst gemensamt. Särskildt riptuppens kabáu verkar nästan typisk lappska!

Nu fångas härkar, män och kvinnor skrida hemåt lägret med en, två eller fler. Peter, min värd, har sex i rad med sig, bångstyriga i början — en bryter af sig hornet, en tvärt afskuren tagg sitter kvar, skinnet hänger som en blodig trasa, Sigga binder om den med sentråd med mycket besvär, han vill ej låta henne komma nära. Men de lugna sig och karkas — lastas med klöfjebördor — det får ske försiktigt, en efter en kastar af sig bördorna eller lägger sig ner, då är klöfvet ojämt eller ligger illa, får läggas om. Sex — sju "rajder" lastas samtidigt, det går med fart och skicklighet, och så tåga de i väg allt efter som de bli färdiga, ett par jäntor leda de första, så Peter med ryggpåse och tre renar, och Sigga med tre — men hon ska bara följa en

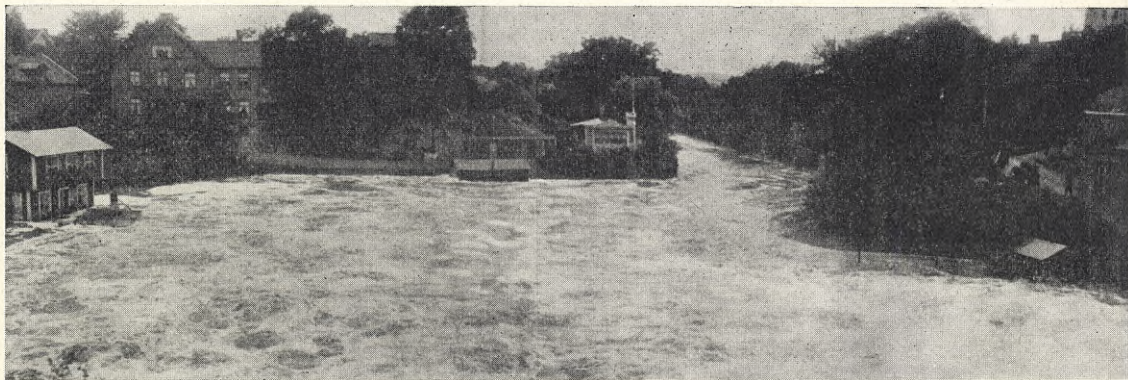

Efter fotografi.

RENHJORDEN ÅTER SAMLAD. (Vid Anonjalme).

Kliche: Kem. A.-B. Bengt Sjöström, Sthlm.-Öbg.

ÖFVERSVÄMNINGARNE PÅ VÄSTKUSTEN.

UDDEVALLA. Bäfveån flödar öfver sina bräddar efter skyfallet 22-23 aug. Foto. Lunabäck, Uddevalla.

Våldsamma oväder hemsökte den 21-23 aug. västra Sverige. Det ihållande skyfallsliande regnet kom åarna att svälla till floder, hvilkas forsande vatten strömmade in öfver stränderna, vållande stor förödelse på byggnader, vägar och åkrar.

Den växande grödan har på sina ställen piskats fördärfvad af regn och bläst, säden i skylarne har spolats bort af de öfversvämmande vattenmassorna, järnvägsbankarne ha underminerats, järnvägstrafiken förhindrats, landsvägarne skurits sönder — — —

Svårast hemsökta ha Bohuslän och Halland varit. De bilder vi lämna därifrån tala sitt tydliga språk om förödelser.

De bilder vi lämna därifrån tala sitt tydliga språk om förödelser.

De bilder vi lämna därifrån tala sitt tydliga språk om förödelser.

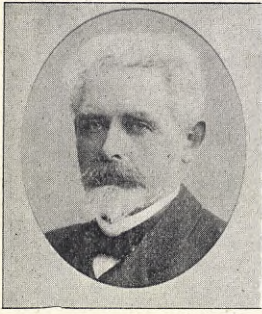
177er fotograf.

GETINGE I HALLAND. Landsväg och gårdar öfversvämmade.

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sklm.-Gbg

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

S. C. BRING.
F. d. Rådman. — Upsala.
70 år 20 Aug.*

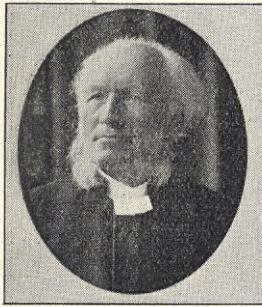
C. M. WESTER.
Advokat. — V. Häradshöfding.
Helsingborg. 50 år 21 Aug.*

A. H. VON SYDOW.
V. Häradshöfd. — V. Direktör.
Stockholm. 50 år 22 Aug.*

C. R. EKMAN.
Auditör. — V. Häradshöfding.
Sköfde. 50 år 19 Aug.*

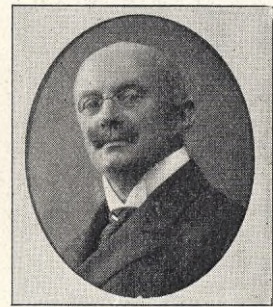
J. WAHLFISK.
Teol. Dr. Kontr.-prost. Kyrkoh.
Närkes Kil. 70 år 15 Aug.*

J. SVENSSON.
Professor. — Stockholm.
60 år 22 Aug.*

A. E. MAGNUSSON.
Byggmästare. — Stockholm.
50 år 25 Aug (Se årg VIII: 47).

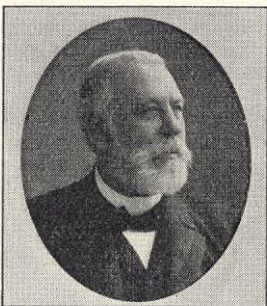
C. L. H. STRÖMBERG.
Grosshandlande. — Göteborg.
50 år 16 Aug.*

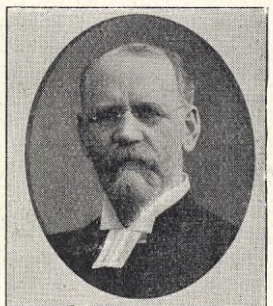
C. HAMBERG †.
F. d. Verkst. Direktör Kom-
munalman. — Göteborg.
F. 31. † 18 Aug.

A. A. BAGGER †.
F. d. Sjökapten. — Göteborg.
F. 36. † 10 Aug.*

A. E. EVERS †.
Disponent. — Bords.
F. 46. † 19 Aug.*

A. LÖFGREN †.
Kyrkoherde. — Stockholm.
F. 51. † 15 Aug.*

SVEN BRING. Stud.-ex. 59, jur. utr. kand. 68, v. häradshöfd. 70, länsnot. i Ups. län 75, civ. rådman i Upsala 84—11, sekr. o. kamrer v. länets landsting 75—85, ombudsman i Upl. E. Bank 75—84. Språkföreläsare.

CARL WESTER. Stud.-ex. 80, hofr.-ex. 85, v. häradshöfd. 88, v. auditör 87, ord. 96, v. N. Skån. Inf.-reg. Sedan 92 inneh. af jur. byrå i Helsingborg. Led. af drätselkammare, fattigsakförare.

HJALMAR von SYDOW. Stud.-ex. 80, jur. kand. 86, v. häradshöfd. 89, ord. not. i Överståth.-emb. kansli f. polisär. 92, i polisint. i Sthlm 99, verkst. direktör f. Svenska Arbetsgifvareföreningen sedan 07.

RUDOLF EKMAN. Stud.-ex. 81, hofr.-ex. 86, v. häradshöfd. 90, auditör v. Vestg. regemente 92, v. Karlsborgs garnison 93, v. Skaraborgs reg. 09, Ombudsman v. Skarab. E. Bank 93, rådman o. magistr.-sekr. i Sköfde 94; ordf. i Byggn.-nämnden, led. af styr. f. Sparbanken.

JOHAN WAHLFISK. Stud.-ex. 63, prestex. 67, past.-ex. 77, teol. dr 97, Kyrkoherde i Kiel o. Gräve 83, kontr.-prost 89. Ord. i Strängnäs drätselkammare 75—82, led. af stadsfullm. 82—83. Styr.-led. i Nerikes Fornminnesfören. 85, v. ordf. 04, i fören. Örebro Museum 10, ordf. i Örebro läns Djurskyddsfören. 94—02, ordf. i styr. f. länets Småskoleseminarium fr. 04 styr.-led. i Hälshults sanat. sedan 1900. Förr. på kyrko- o. kulturhist. områden.

JOSEF SVENSSON. Stud.-ex. 75, elev v. Veterinärinst. 75, veterinärlex. 79, distr.-vet. i Motala 79—82, i Linköping 82—90, adj. v. Veterinärinst. 90, professor derst. i histologi pat. anat. o. bakteriologi sedan 93.

HUGO STRÖMBERG. Innehafvare af firman Hugo Strömberg i Göteborg. På sin tid en utmärkt gymnast o. idrottsman, har S. deltagit i ett flertal uppvisningar o. tällingar i in- o. utlandet o. med stort intresse arbetat på utbredning af hälsobringande idrott i landet. Intager inom Göteborgs idrottsliga verksamhet en framstående plats, är styr.-led. i Sällskapet f. friluftsslek m. m.

ALBAN BAGGER †. Sjökapten 58, skeppsfournerare i Göteborg 70, föreståndare i Allm. Telefonfören. derst. 88, kamrer v. Telegr. verkets telefonbyrå 97; e. lärare v. Nav.-skolan 91—07, sakkunnig v. Rådhus. Ord. i Göteborgs Fartygsbefälsförening o. senare hedersledamot.

ALBERT EVERS †. Egnade sig först åt handels- o. fabr.-verksamhet; blef derefter jordbrukare, under hvilken tid han jemväl med intresse deltog i kommunalt arbete såsom kommunalordf. o. landstingsman m. m. Disponent i Borås Spinneri A.-B. sedan 92. Led. af drätselkammaren, senare v. ordf. o. ordförande. Led. af stadsfullmäktige sedan 97. Styr.-ordf. i Varberg-Borås jernv. A.-B. Led. af Riksd. F. K. 90—92. Led. af Hushålln. Sällsk.

AUGUST LÖFGREN †. Stud.-ex. 74, prestv. 80, kyrkoherde i S:t Matteus förs. i Stockholm sedan 07. Led. af Evang. Post. Stift. styr. 92—01, led. af Sv. Missionssällskapets styr., led. af Pro Fide et Christis skottskott.

SIMFÖRSÖKET ÖFVER ÖRESUND DEN 25 AUG.

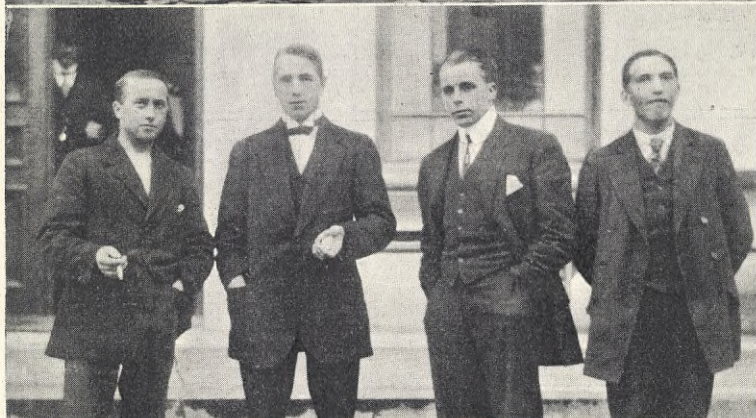

Foto. Oster, Landskrona.

Klubb: Bengt Silfversparre.

Öresundssimningen, som motsetts med så stort intresse, men under flera dagar hindrats af otjänlig väderlek, kunde äntligen försiggå den 25 aug. I täflingen deltog fyra simmare, svenskarne Ville Andersson, och G. Olsson, svensk-amerikanaren T. Lindqvist och dansken A. Poulsen.

Strax efter starten från Landskrona kl. 10,35 f. m. togs ledningen af Ville Andersson, följd af Olsson, Lindqvist och Poulsen. Vädret som tidigare på morgonen varit solig med lätt sydlig vind slog kort efter starten om; det började blåsa och temperaturen sjönk, hvilket betydligt försvårade simningen. Poulsen var den förste som gaf striden förlorad. Han hade då summit i 1 t. 35 min. och tillryggalagt 4 km. G. Olsson, en duktig ungdom på 17 år, tvingades af sjösjuka att utgå ur täflingen efter 2 t. 25 min. och Lindqvist gaf tappt efter 3 t. 25 min. Ville Andersson fortsatte nu ensam och med beundransvärd energi simningen, alltmera närmande sig

danska landet. Efter att ha varit 4 $\frac{1}{4}$ timme i vattnet, som endast höll 13 gr., och därunder ha summit omkr. 12 km., måste emellertid också han utgå ur täflingen. Hans kroppstemperatur var då 35,4 gr. Samtliga simmare fördes i medföljande motorbåtar till Skodsborgs sanatorium för att där återhämta sig.

Försöket att simma öfver Sundet, misslyckades sålunda, men som ett glädjande faktum kvarstår dock, att svenskarne skötte sig duktigt, och att Ville Andersson, mästersistmaren från Olympiska spelen, lade en ny vacker simmarbragd till dem han tidigare utfört.

Vi återgifva här oöfvan några bilder från täflingen, tagna af vår utsände fotograf. Den öfversta bilden togs ögonblicket före starten, den mellersta strax därefter och slutligen en gruppbild vid framkomsten till Skodsborg. Fr. v. stå Poulsen, Ville Andersson, Th. Lindqvist och G. Olsson.

INNEHÅLL

Gustaf Nerman (helsidesporträtt med biografi) — Birka, Sveriges första stad af G. Hallström. — Romerskt fornyfynd i Stockholm. — Skand. skytttäfningar i Köpenhamn. — Öfversvämningar i Västsverige. — Öresundssimningen. — En kvinnlig försvarsvän. — Frälsningsarméns gamle och nye general. — Sjöfästholms taflor till Köpenhamns Glyptotek. — Franskt segermonument. — Flytande jättedockor. — "Renhjorden" af Karl-Erik Forsslund. — "Hemligheten om Claudia Savina" berättelse af Ivar Bjarne. — Veckans porträttgalleri m. m.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.